

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ Α1

«κλήριγκ» : «Στο εξωτερικό εμπόριο λόγω της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε στη Ν. Υόρκη το 1929 κυριάρχησε προοδευτικά...είχε και θετικά στοιχεία».(σελ. 54)

Εθνικόν Κομιτάτον : « Πολιτικός σχηματισμός της Εθνοσυνέλευσης του 1862-1864 με μικρότερη απήχηση υπό τον Ε. Δεληγιώργη ... πολιτιστική εξάπλωση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία». (σελ. 77)

Οργανισμός (1914) : «Τον Ιούλιο του 1914...να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο». (σελ.140-141)

ΘΕΜΑ Α2

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

α. Τα αντιβενιζελικά κόμματα ήταν : *Το ραλλικό κόμμα* με ηγέτη τον Δημήτριο Ράλλη, *Το Εθνικό Κόμμα* με ηγέτη τον Κυριακούλη Μαυρομιχάλη και το *κόμμα του Γ. Θεοτόκη*.

β. «Ως αντιβενιζελικά θεωρούνταν τα κόμματα... ήταν πιο διαλλακτικό» (σελ. 92)

ΘΕΜΑ Β2

α. « Οι ξένοι Ναύαρχοι αναχώρησαν ... ορίστηκε ο Ελευθέριος Βενιζέλος» (σελ. 206-207)

β. «Η πρώτη κυβέρνηση της Κρητικής Πολιτείας εργάστηκε με ζήλο και απέδωσε σε σύντομο χρονικό διάστημα σημαντικό έργο. Ειδικότερα στον οικονομικό τομέα έκοψε κρητικό νόμισμα (την κρητική δραχμή) και ίδρυσε την Κρητική Τράπεζα». (σελ. 208)

ΘΕΜΑ Γ1

α. «Στις μικρότερες και πιο καθυστερημένες...απορροφήσουν». (σελ. 33) σε συνδυασμό με το Κείμενο Α, όπου καταγράφονται προσδοκίες αναφορικά με την κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα.
Συγκεκριμένα :

- Επέκταση των γεωργικών εργασιών, αύξηση κέρδους των γεωργών, βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.
- Βελτίωση της ποιότητας, αύξηση της ποσότητας και του κέρδους από τις εμπορικές ανταλλαγές προϊόντων.
- Αποτέλεσμα της ανάπτυξης της γεωργίας θα είναι η επέκταση των χειρωνακτικών επαγγελμάτων και η βιομηχανική ανάπτυξη μέσω της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων.
- Εξοικονόμηση χρημάτων από τον περιορισμό των εισαγωγών προϊόντων που θα παράγονταν πλέον στην Ελλάδα, ώστε να αξιοποιηθούν στην προμήθεια νέων ξένων ή εγχώριων προϊόντων.

β. « Μέχρι τη δεκαετία του 1880 η μόνη... 9 χιλιομέτρων [...] Το σιδηροδρομικό δίκτυο της Ελλάδας ... μόλις το 1909» (σελ. 33 – 35). Η απάντηση θα διανθιστεί με τα αριθμητικά δεδομένα του πίνακα, όπου παρουσιάζεται η πορεία επέκτασης του σιδηροδρομικού δικτύου με

αναφορά των ετών και των αντίστοιχων χιλιομέτρων που είχαν κατασκευαστεί.

γ. «Είναι αναμφίβολο ότι το σιδηροδρομικό δίκτυο ... ριζοσπαστικές αλλαγές» (σελ. 35) σε συνδυασμό με τις πληροφορίες από το κείμενο Γ, όπου ο Γ. Δερτιλής προβαίνει στην αξιολόγηση της χρησιμότητας των σιδηροδρόμων. Συγκεκριμένα :

- Η χρησιμότητα του σιδηροδρόμου στη μετάβαση από την αγροτική στη βιομηχανική ανάπτυξη αμφισβητείται.
- Το συνολικό μήκος των γραμμών δυσχεραίνει την προσέλκυση επενδύσεων και την οικονομική απογείωση της χώρας.
- Οι σιδηρόδρομοι δε θα μπορούσαν να ευνοήσουν την ανάπτυξη βιομηχανικών κατασκευαστών δικτύου και τροχαίου υλικού από τη στιγμή που ήταν ανύπαρκτη στην Ελλάδα αλλά και δε θα αποτελούσαν κίνητρο δημιουργίας ανάλογων βιομηχανικών δραστηριοτήτων σε μια χώρα που δεν είχε πρώτες ύλες, σίδηρο και κάρβουνο.
- Ο τομέας των μεταφορών δεν ευνοείται από την ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου, τόσο λόγω της ανισότητας του πλάτους των γραμμών, όσο και λόγω της προχειρότητας κατασκευής του, μια και στόχευε στην εξυπηρέτηση παράλιων περιοχών.
- Η ναυτιλία ανταγωνιζόταν τον σιδηρόδρομο και εμπόδιζε την ανάπτυξή του, μια και οι ναυτικές μεταφορές εν καιρώ οικονομικής κρίσης ήταν οικονομικά πιο συμφέρουσες.

ΘΕΜΑ Δ1

α. « Η αγροτική αποκατάσταση στο μεγαλύτερο μέρος της...Υπουργείου Γεωργίας» (σελ. 156-157) σε συνδυασμό με τα στοιχεία του Κειμένου Α.

β. «Για ένα διάστημα ... πατρίδα τους» (σελ. 167-168) σε συνδυασμό με τα στοιχεία των Κειμένων Β και Γ. Συγκεκριμένα,

- Αναφορά στην καλλιέργεια του σιταριού, του καπνού, του αμπελιού, οπωροφόρων και ανάπτυξη αγροτικών ασχολιών όπως η με-

τακομιδή αγροτικών προϊόντων και η εμφάνιση γεωργικών επαγγελμάτων. (Κείμενο Β)

- Αναφορά στους στόχους κατασκευής έργων υποδομής και στις δομικές αλλαγές της αγροτικής οικονομίας από το κράτος.
(Κείμενο Γ)

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΜΠΕΡΔΟΣ ΚΟΣΜΑΣ